

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817205543
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7817205543.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcu Q. Ď., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v Q. C. č. XXX, zastúpeného JUDr. Ivetou Fabiánovou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo nám. 5, proti žalovaným 1. A. O., nar. X.X.XXXX, bývajúcemu v Q. č. XX, zastúpenému JUDr. Martinou Vnenčákovou, advokátkou so sídlom v Q., Č. M. č. X a 2. Komunálnej poisťovni, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 17, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Dalibor Tverďák, so sídlom v Košiciach, Krmanova 1, o náhradu škody, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Rožňava, č.k. 11C/31/2017-459 zo dňa 3.8.2020, takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutom zaväzujúcom výroku, výroku o trovách konania, ktorým bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 74,86% a vo výroku o povinnosti žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť súdny poplatok.

Z r u š u j e IV. výrok rozsudku ako nadbytočný.

P r i z n á v a žalobcovi proti žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, ich povinnosť plniť je spoločná a nerozdielna.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 11C/31/2017-459 zo dňa 3.8.2020 zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade povinnosťou spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3.684,37 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Tretím výrokom žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 74,86%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V poradí štvrtým výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo a piatym výrokom zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade povinnosťou spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok vo výške 221 € Slovenskej republike na účet tamojšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2.Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal pôvodne proti žalovaným náhrady škody na zdraví a to titulom bolestného sumy 4.062 €, náhrady liečebných nákladov vo výške 49,42 €, náhrady ďalšej škody 102,95 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4.214,37 € od podania žaloby do zaplatenia.

3.Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaný v 1. rade bol v trestnom konaní uznaný vinným a odsúdený za prečin ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky na tom skutkovom základe, že dňa 31.7.2016 riadil osobné motorové vozidlo zn. U. C., EČV : Q. v obci Q. C. havaroval a žalobca ako jeho spolujazdec utrpel pri nehode viaceré zranenia s dobou liečenia v trvaní

nad 42 dní. V čase nehody mal žalovaný v 1. rade ako vodič nameraných 1,18 mg alkoholu. Žalovaný v 1. rade bol za tento prečin odsúdený a žalobca ako poškodený bol odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných. Žalobca si voči žalovanému v 2. rade ako poistiteľovi uplatnil nárok na náhradu škody, a to titulom náhrady za bolesť 7.594 €, náklady vynaložené na vyhotovenie znaleckého posudku 280 €. Podaním z 20.4.2017 žalovaný v 2. rade žalobcovi oznámil, že dňa 13.4.2017 ukončil šetrenie poisťnej udalosti. Uplatnené bolestné krátil o sumu 530 €, a to za nepriznanú položku č. 87 bez lekárskeho posudku a náklady za znalecký posudok, priznal mu teda bolestné v celkovej výške 7.064 € a náklady za vyhotovenie znaleckého posudku len v sume 15 €. Celkovú sumu z dôvodu neprípútania sa žalobcu ako poškodeného v čase vzniku úrazu a vedomého nastúpenia k osobe vodiča pod vplyvom alkoholu však krátil o 50%. Žalobca si uplatnil vo vzťahu k žalovanému aj náhradu cestovných nákladov spojených s liečením vo výške 65,46 €, ďalej na lieky vo výške 25,30 € a škodu na veciach v sume 155 €. Priznaná suma liečebných nákladov bola žalovaným opätovne krátená o 50%.

4. Žalovaný v 1. rade sa stotožnil so stanoviskom žalovaného, čo sa týka krátenia poisťného plnenia o 50% a navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol, uplatnil si náhradu trov konania. Taktiež žalovaný v 2. rade uviedol, že poisťné plnenie bolo krátené žalobcovi vo výške 25% z dôvodu neprípútania sa žalobcu počas jazdy a ďalších 25% z dôvodu vedomého nastúpenia do motorového vozidla k osobe, ktorá ho viedla pod vplyvom návykovej látky. Tiež uviedol, že nepriznáva žalobcovi náhradu škody na zdraví titulom bolestného za položku 87, t.j. pomliaždenie brušnej steny v počte 30 bodov, ktoré nebolo preukázané dokumentáciou zo strany žalobcu. Žalovaný v 2. rade namietal aj svoju aktívnu vecnú legitímáciu pre uplatnenie nároku na náhradu nákladov vynaložených na vyhotovenie znaleckého posudku č. 7/2017, pretože odmenu za znalecký posudok hradila L. Ď., a nie žalobca.

5. Okresný súd Rožňava rozhodol v poradí prvým rozsudkom vo veci č.k. 11C/31/2017-286 zo dňa 24.8.2018 tak, že žalovaných zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1.776,80 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovaným priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 16%. Vo veci rozhodol tak, že na základe vykonaného dokazovania ustálil spoluzavinenie na strane žalobcu vo výške 30%. Vyčítal žalobcovi, že došlo k zásadnému podceneniu nebezpečnosti situácie, keď nepoužil bezpečnostné pasy pri jazde a že žalobca bol napriek svojmu veku v čase nehody pod vplyvom alkoholu. Rozhodujúcou príčinou škody bolo nezodpovedné konanie vodiča motorového vozidla, t.j. žalovaného v 1. rade, ktorý ho riadil v stave opilosti, šiel nepovolenou rýchlosťou. Súd v odôvodnení tohto prvého rozsudku tiež uviedol, že nakoľko ani rozsiahlym vykonaným dokazovaním nebolo možné ustáliť vôľovú zložku žalobcu zúčastniť sa jazdy motorovým vozidlom spoločne so žalovaným v 1. rade a s prihliadnutím na vek žalobcu určil spoluzavinenie žalobcu práve vo výške 30%.

6. Proti uvedenému, v poradí prvému rozsudku, sa odvolali všetky strany konania. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením č.k. 2Co/314/2018-406 zo dňa 26.8.2019 rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP. Vyčítal súdu prvej inštancie, že svoj rozsudok odôvodnil nelogicky rozporuplne bez jednoznačného záveru, teda toto odôvodnenie nespĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v § 220 ods. 2 CSP, čím toto rozhodnutie urobil súd prvej inštancie nepreskúmateľným odvolacím súdom. Napriek tomu, že súd prvej inštancie konštatoval, že ani rozsiahlym dokazovaním, ani výsluchom svedkov nebolo možné ustáliť vôľovú zložku žalobcu zúčastniť sa jazdy motorovým vozidlom spoločne so žalovaným v 1. rade, ustálil vzhľadom na vek žalobcu a nepoužitie bezpečnostných pásov a že bol vplyvom alkoholu, spoluzavinenie vo výške 30%. Súd prvej inštancie okrem toho priznal titulom bolestného sumu 1.776,80 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, avšak výpočet tejto sumy v odôvodnení tohto rozsudku vôbec nebol odôvodnený a nebolo možné zistiť, čo táto suma predstavuje a v akej časti bola žaloba zamietnutá, teda titulom akých nárokov zo strany žalobcu.

7. Po vrátení veci súd prvej inštancie pokračoval v konaní, opätovne vypočul žalobcu, vyhodnotil vykonané dôkazy a zaoberal sa aj argumentáciou právnej zástupkyne žalobcu. Žalobca zotrval na svojom tvrdení, že v kritický deň bol na futbale a keď sa skončil turnaj, s kamarátmi išiel trochu oslavovať, pričom v obci Bystré zašiel aj do krčmy. Žalovaný v 1. rade bol taktiež v uvedenom pohostinskom zariadení, sedel pri inom stole a keďže za ním prišiel, že sa s ním chce porozprávať, zašli vonku a sadli si do auta. Je pravdou, že si sadol vedľa žalovaného v 1. rade, dvere na aute nezatvoril, ešte mal jednu nohu vonku, žalovaný v 1. rade naštartoval auto a vyrazil. Žalobca tvrdil, že kričal naňho, nech zastaví.

Žalovaný ho však neuposlúchol. Videl, že žalovaný bol pod vplyvom alkoholu, ale do auta si sadol iba preto, aby sa porozprávali a on nemal tušenia o tom, o čom sa žalovaný s ním chcel rozprávať a už vôbec nie, že mienil v aute jazdiť. V podstate k nehode došlo po krátkom úseku. Obranu žalovaného v 1. rade, ale aj žalovaného v 2. rade považuje len za účelovú, a to akýmkoľvek spôsobom bez ohľadu na skutkový a právny stav neplniť jeho nárok, ktorý je dôvodný. Krátenie jeho nároku považuje za nezákonné a neopodstatnené v rozpore so zákonom, aj s ústavou. Jednotlivé poisťovne v rámci svojich interných predpisov kráčia plnenie z dôvodu spoluzavinenia rôznymi sumami alebo percentami, avšak nie je možné, aby takýto interný predpis bol nadriadený zákonu, a to Občianskemu zákonníku, ako aj Zákonu o povinnom zmluvnom poistení, kde nikde nie je uvedený postup, v akom rozsahu je možné krátiť plnenie. Po vrátení veci odvolacím súdom žalobca napokon špecifikoval žalovanú sumu tak, že žiada titulom bolestného uhradiť 4.062 €, ďalej 49,42 € titulom náhrady liečebných nákladov a sumu 102,95 € škodu na veciach, pričom priznanie úrokov úroky z omeškania vo výške 5% žalobca ponechal na úvahu súdu.

8. Žalovaný v I. rade taktiež zotrval na svojich argumentoch, žiadal žalobu naďalej zamietnuť a domáhal sa náhrady trov konania. Taktiež žalovaný v 2. rade zotrval na svojich vyjadreniach, namietal dôvodnosť položky č. 87, ale aj porušenie povinnosti zo strany žalobcu podľa § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. a k porušeniu § 415 Občianskeho zákonníka, čiže všeobecnej prevenčnej povinnosti. Aj on navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania.

9. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 420 ods. 1, 2, 3, § 442 ods. 1, 2, 3, 4, § 106 ods. 1, § 444, § 415, § 449 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, ďalej podľa § 3, § 4, § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, § 15 Zákona 381/2001 Zb. o povinnom zmluvnom poistení, § 8 ods. 1 Zákona o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 427, § 823 Občianskeho zákonníka, § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vo veci opätovne rozhodol.

10. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo dňa 31.7.2016 pri dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný v 1. rade pod vplyvom alkoholu a za tento čin bol v trestnom konaní Okresného súdu Rožňava žalovaný v 1. rade odsúdený trestným rozkazom sp.zn. 3T/128/2016. Pri priznávaní bolestného vychádzal zo znaleckého posudku č. 7/2017 Z.. Q. C. zo dňa 20.1.2017, keďže k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu došlo v roku 2016, pri počte 430 bodov ohodnotenej bolesti bola hodnota za jeden bod 17,66 €, čo činí 7.594 €. Tento nárok si uplatnil žalobca voči žalovanému v 2. rade, ktorému ho krátil o 50% z dôvodu nepripútania sa žalobcu ako poškodeného a spolujazdca a nastúpenia vedomého k osobe vodiča pod vplyvom alkoholu. O 50% boli krátené aj liečebné náklady, ktoré si žalobca uplatnil u žalovaného v 2. rade. Čo sa týka spornej položky 87 v hodnote 30 bodov, s poukazom na odborné vyjadrenie vypracované dvomi znalcami Z.. F. D. a Z.. H. Z., S.. č. 235/2019, v tejto časti žalobu žalobcu zamietol. Za preukázanú považoval súd aj neuhradenú náhradu liečebných nákladov vo výške 49,42 €, ako aj škodu na veciach v celkovej sume 102,95 €.

11. Pri vyhodnotení jednotlivých vykonaných dôkazov jednotlivo, ale aj v ich vzájomnej súvislosti, a to jednak z výpovede žalobcu, žalovaného v 1. rade, z výpovede svedkov, dospel súd k záveru, že všetky skutočnosti tvrdené žalobcom boli preukázané a zo strany žalovaných nie, lebo neboli relevantne vyvrátené, a teda krátenie plnení zo strany žalovaného v 2. rade bolo neopodstatnené. V priebehu konania totiž nebolo preukázané, že by žalobca prejavil vôľu jazdiť so žalovaným, vydať sa s ním na cestu autom jazdou, práve naopak, aj svedeckými výpoveďami bolo preukázané, že takúto vôľu žalobca nemal, a to s poukazom na všetky okolnosti posudzovaného prípadu. Aj sám žalovaný uznal, že nemal šoférovať pod vplyvom alkoholu a bránil sa hlavne vyplateniu žalovanej sumy žalobcovi z dôvodu, že neuznával výšku žalovanej sumy, ale svoju vinu uznal, čo vyplýva aj z trestného konania. Ani sám žalovaný v 1. rade nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi, a teda mohlo to vyvolať dôvodné presvedčenie u žalobcu, že naozaj sa idú iba porozprávať, a že žalobca netušil, že žalovaný v 1. rade pod vplyvom alkoholu vozidlo naštartuje a uvedie ho do stavu jazdy. Súd prvej inštancie teda uveril žalobcovi, že nesadol do motorového vozidla za účelom jazdy, ale len za účelom posedenia a rozprávania, navyše prešli autom len veľmi krátku vzdialenosť a došlo k dopravnej nehode, čiže nemal ani čas si riadne uvedomiť, že vozidlo jazdí a že by sa mal pripútať. Žalobca tvrdil, že žiadal žalovaného v 1. rade aby zastavil, ten ho však nepočúval, v jazde pokračoval a spôsobil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej žalobca, vtedy ešte maloletý, utrpel vážne zranenia. Tiež tvrdenie svedka, kamaráta žalovaného v 1. rade Z. Z. o tom, že maloletý mal záujem o kúpu motorového vozidla, vyhodnotil súd ako nelogické,

pretože maloletý bol nemajetný, bez vodičského oprávnenia a nemal dôvod kupovať nejaké vozidlo od žalovaného v 1. rade. Preto súd uzavrel, že práve vodič, v danom prípade žalovaný v 1. rade, nesie plnú zodpovednosť za vážnu dopravnú nehodu, pretože ako vodič bol povinný zabezpečiť, aby aj v prípade, že vozidlo naštartoval, bol v aute pripútaný on i spolujazdec, pretože nesie zodpovednosť za členov posádky a v prvom rade nemal vôbec viesť motorové vozidlo, pretože bol pod vplyvom alkoholu a bol za to aj právoplatne odsúdený. Napokon, nebolo ani preukázané bez pochybností, že alkoholické nápoje požíval aj žalobca. Vzhľadom na tento záver, súd potom zamietol návrh žalovaných v 1. a 2. rade na vykonanie znaleckého dokazovania za účelom posúdenia poškodenia zdravia v prípade, ak by bol žalobca vo vozidle pripútaný, pretože takýto dôkaz v konaní už považoval za bezpredmetný. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP a vypočítal pomer úspechu a neúspechu sporových strán tak, že čiastočne úspešnému žalobcovi priznal trovy konania v rozsahu 74,86%. Vychádzal z toho, že pôvodne žalobca žiadal priznanie celkovej sumy 4.224,37 €, súd mu priznal 3.684,37 €, teda čistý úspech žalobcu predstavuje práve 74,86%.

12. Súd rozhodol aj o povinnosti zaplatiť súdny poplatok spoločne a nerozdielne s tým, že sú ho povinní platiť žalovaný vo výške 221 € v súlade s ust. § 2 ods. 2, § 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Z.z. v znení noviel, keďže žalobca je v tomto konaní od platenia súdneho poplatku oslobodený a povinnosť prechádza v rozsahu prisúdenej sumy na žalovaných.

13. Súd prvej inštancie rozhodol aj o trovách odvolacieho konania (prvého - pod sp.zn. 2Co//314/2018) tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na ich náhradu.

14. V zákonnej lehote podal žalovaný v 1. rade proti rozsudku súdu prvej inštancie okrem zamietavého výroku odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. h/, f/, e/, b/, d/ CSP. Považuje rozsudok v napadnutej časti za nesprávny a jeho výrok vyrieknutý v rozpore s vykonaným dokazovaním. Tvrdil, že mu bolo upreté právo na spravodlivý proces, ak súd rozhodol na základe zmeny právneho názoru oproti pôvodnému konaniu tak, že došlo k vypočítaniu iba žalobcu. Má za to, že svojím rozsudkom sa súd prvej inštancie odchyľil aj od právneho názoru vyjadreného v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený v poradí prvý rozsudok okresného súdu. S poukazom na § 441 Občianskeho zákonníka považuje žalovaný v 1. rade rozsah, ktorým bolo krátené plnenie v súlade s právnymi predpismi, ako aj s judikatúrou v obdobných veciach. Podľa neho žalobca jednoznačne porušil právnu povinnosť, ktorá mu vyplýva z § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, ale aj svoju prevenčnú povinnosť ustanovenú v § 415 Občianskeho zákonníka, keď si nepočínal tak, aby ku škode na jeho zdraví nedošlo, pretože si bol vedomý, že žalovaný v 1. rade v čase pred nehodou požil alkoholické nápoje, bol pod ich vplyvom, a napriek tomu si ako spolujazdec žalobca do automobilu nastúpil. Je pravdou, že konanie žalovaného v 1. rade tým, že viedol vozidlo pod vplyvom alkoholu, je protiprávnym úkonom, má však trestnoprávny rozmer, za ktoré konanie prijal tento žalovaný aj zodpovednosť, no je dôvodné rozlišovať a prihliadať aj na mieru zavinenia u žalobcu. Opätovne tento žalovaný namietal odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie ako nejasné a nezrozumiteľné. Napriek právnemu názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie neodstránil vady pôvodného rozsudku a bez opory v predošlom dokazovaní rozhodol o merite nároku odchyľne. Žalovaný v 1. rade navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že žalobu zamietne a uplatnil si náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania.

15. V zákonnej lehote podal odvolanie aj žalovaný v 2. rade proti rozsudku súdu prvej inštancie okrem zamietavého výroku z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. h/, f/ a e/ CSP. Namietol závery súdu prvej inštancie, nesúhlasil s nimi a zotrval na všetkých svojich tvrdeniach a argumentácii, predložených súdu prvej inštancie a požadoval, aby ich odvolací súd pri rozhodovaní zobral na zreteľ. Aplikácia inštitútu spoluzavinenia, teda spoluúčasti poškodeného bola realizovaná na základe dvoch skutočností, a to za nepoužitie bezpečnostného pásu vo výške 25% a nastúpenie do motorového vozidla, ktoré viedla osoba pod vplyvom návykovej látky, tiež v rozsahu 25%. Poukázal pritom na ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ale aj na ust. § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Je nesporné, že v čase nehody žalobca nemal zapnutý bezpečnostný pás napriek tomu, že ako spolujazdec bol povinný toto zariadenie použiť. Taktiež bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný v 1. rade viedol vozidlo pod vplyvom alkoholu, tieto znaky boli navonok zreteľne rozpoznateľné aj pre laika, vzhľadom na namierané množstvo alkoholu (2,46 prom.), takže žalobca mal o tom vedomosť. Dokonca z čestného prehlásenia Z. Z. vyplynulo, že alkohol používali tak žalobca, ako aj žalovaný v 1. rade v inkriminovaný deň spoločne. O tom, že žalovaný v 1. rade bol viditeľne pod vplyvom alkoholu, vypovedali aj všetci svedkovia, vrátane žalobcu. S

poukazom na ust. § 415 Občianskeho zákonníka teda je potrebné urobiť záver, že žalobca mal povinnosť predchádzať škode tak, že nemal nastúpiť do vozidla, ktorého vodič bol pod vplyvom alkoholu, lebo aj vzhľadom na svoj vek a s tým spojené životné skúsenosti, ako aj svoje vzdelanie, musel si byť vedomý, že pri riadení vozidla pod vplyvom alkoholu môže dôjsť k dopravnej nehode, pri ktorej môže dôjsť aj k ublíženiu na žalobcovom zdraví. Žalobca teda porušil aj všeobecnú prevenčnú povinnosť, uloženú mu v § 415 Občianskeho zákonníka. Žalobcovo tvrdenie, že sa ocitol vo vozidle len akýmsi nedopatrením je len účelové, pretože do motorového vozidla nastúpil dobrovoľne a bol plne uzromený s jazdou v motorovom vozidle žalovaného v 1. rade. Konštatovanie súdu o nemajetnosti žalovaného v 1. rade, ako aj to, že bol bez vodičského oprávnenia, nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom, aj keby boli tieto okolnosti preukázané, nevyvracia to tvrdenie, že žalobca do motorového vozidla žalovaného nastúpil za účelom vykonania jazdy. Žalovaný v 2. rade namieta aj správnosť rozhodnutia o trovách konania s tým, že žalobca bol v zmysle rozsudku v konaní úspešný v časti o zaplatenie istiny, avšak žalovaní boli úspešní aj v časti o zaplatenie úroku z omeškania, čo predstavuje úplne iný pomer, a to v prospech žalovaných, vo výške 24,67%. Súd prvej inštancie teda nepostupoval pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov súdneho konania správne, ak nevychádzal ako z istiny, tak aj príslušenstva pohľadávky. Žalovaný v 2. rade navrhol, aby súd prvej inštancie zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne a prizná náhradu trov konania.

16.K odvolaniam sa vyjadril žalobca s tým, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a ako taký ho navrhol v celom rozsahu potvrdiť a zamietnuť odvolanie žalovaných. Poukázal na vykonané rozsiahle dokazovanie, ktoré náležite objasnilo skutkový stav a na základe takéhoto objasnenia v súlade so zákonom správne súd prvej inštancie aj rozhodol. Súd nie je povinný vykonať každý dôkaz, ktorý k ničomu nevedie, nič neobjasňuje, ako to navrhoval žalovaný v 2. rade a nemôže to zakladať ani odvolací dôvod. Žalovaní sa snažia doslova vnútiť súdu rôzne judikáty, ktoré sa ale vôbec nevzťahujú na tento konkrétny prípad a nemôžu byť použité ani len per analogiam. Naďalej tvrdil, že nemal v úmysle nechať sa odvieť žalovaným v 1. rade, ani len netušil, že s automobilom vyštartuje z miesta, kde bolo zaparkované. Túto jeho účastnícku výpoveď potvrdili aj svedkovia svojimi výpoveďami, že sa nikam nechystal a jeho veci, ani alkoholický nápoj, ktorý si objednal, ostali v pohostinstve. Opakovane poukázal na to, že bezpečnostný pás je povinnosťou použiť vtedy, ak je motorové vozidlo v pohybe, v tomto prípade však bolo zaparkované. Aj žalobca nemal záujem s autom niekam vyraziť a keď sa tak znenazdajky stalo a žalobca mal ešte nohu vonku a kričal, aby žalovaný v 1. rade zastavil, bolo to márne, jazda bola krátka, rýchlosť obrovská, a tak vo vystrašenom stave nebol ani schopný sa pripútať. Bol vôbec rád, že žije, bol obitý, vystrašený a následky dopravnej nehody na zdraví si nesie doteraz a ostanú mu navždy.

17.V ďalších svojich vzájomných vyjadreniach zotrvali sporové strany na doterajších tvrdeniach a argumentoch.

18.Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd spor prejednal na základe podaných odvolaní podľa ust. § 385 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania. Po konštatovaní, že odvolania boli podané včas a oprávnenými osobami, preskúmal napadnuté výroky rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné. Zamietavý výrok rozsudku nebol odvolaním napadnutý, preto ani nebol predmetom prieskumu odvolacím súdom. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 24. 2. 2022, pričom verejné vyhlásenie bolo v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP riadne oznámené.

20. Žalovaní použili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, t.j. že dôvody rozhodnutia nespĺňajú požiadavky kladené ustanovením § 220 ods. 2,3 CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu a pod.). Odvolací dôvod podľa písm.

e/ ustanovenia je naplnený, ak súd pochybí tým, že zamietne návrh na vykonanie takého dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné. Vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu ale aj jeho prípustnosti je doménou súdu. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

21. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej nie sú naplnené. Nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Podľa názoru odvolacieho súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP.

22. Odvolacie námietky odvolateľov boli v prevažnej väčšine už predmetom posudzovania súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní vo veci samej, v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v predchádzajúcom uznesení, ktorým bol v poradí prvý a zamietaný rozsudok súdu prvej inštancie zrušený. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolací súd rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

23. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd v plnej miere odkazuje na podrobné a správne odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje a na zdôraznenie správnosti uvádza:

24. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, ktorého aplikácie sa domáhajú žalovaní je svojou povahou právnou úpravou s relatívne neurčitou hypotézou a určenie miery zavinenia na vzniknutej škode je vecou posúdenia súdu. Dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať zavinenie poškodeného hoci aj v podobe prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka zaťažuje škodcu a to bez ohľadu na to, či ide o objektívnu alebo subjektívnu zodpovednosť. V posudzovanom prípade je aj odvolací súd toho názoru, že zavinenie poškodeného žalovaní v konaní bez pochybností nepreukázali. Z dokazovania bolo síce preukázané, že v čase jazdy a nehody žalobca ako poškodený nebol pripútaný bezpečnostným pásom, a z najväčšou pravdepodobnosťou videl, že žalovaný v 1. rade vykazuje známky požitia alkoholu, ale tieto skutočnosti ešte neznamenajú, že je potrebné ich posudzovať ako zavinenie. V prvom rade je nutné urobiť záver o tom, či žalobca mal v úmysle pri sadaní do vozidla týmto sa aj viezť, alebo si chcel do neho len sadnúť bez toho, aby sa vozidlo dalo do pohybu. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu veľmi správne zhodnotil všetky vykonané dôkazy jednotlivo ale i vo vzájomnej súvislosti a vyslovil aj správny záver, že nebola preukázaná vôľová zložka žalobcu jazdiť vo vozidle. Viacerí svedkovia potvrdili, že všetky veci žalobcu ostali na stole v krčme vrátane nedopitého nápoja a sám žalobca pri odchode mal povedať, že ide von „na vzduch“. Požitie alkoholu žalobcom preukázané nebolo, pretože napriek tvrdeniu svedka Z., že alkohol požívali spolu so žalobcom a žalovaným v 1. rade tak, že pre alkohol chodil žalobca k baru svedkyňa N. - barmanka nepotvrdila, ohradila sa voči tvrdeniu, že by maloletému podala alkohol. O údajnom úmysle žalobcu kúpiť vozidlo žalovaného v 1. rade a vyskúšať ho svedčil len svedok Z., dokonca ani sám žalovaný v 1. rade vo svojich prvotných výpovediach tieto skutočnosti netvrdil. Vo vyjadrení k žalobe, čo je jeho prvým úkonom v tomto

k spore žalovaný v 1 rade len uvádza, že o žalobca požiadal o skúšobnú jazdu, o prípadne kúpe vozidla sa nezmienil.

25. Je potrebné jednoznačne prihladiť aj na skutočnosť, že žalobca bol v čase škodovej udalosti maloletý, žalovaný v 1. rade plnoletý, ktorý spôsobil nehodu svojím protiprávnym konaním, pre ktoré bol právoplatne odsúdený. Ak žalovaní poukazujú na nimi uvedenú judikatúru, odvolaciemu súdu je známa, avšak s prihladením na osobitnú povahu tohto prípadu ju nemožno v posudzovanej veci použiť. Ide o judikatúru, kedy súdy uznali spoluzavinenie poškodených v súvislosti s nepripútaním sa a tým, že sadli do vozidla za účelom vykonania jazdy k vodičovi pod vplyvom návykovej látky. V posudzovanom prípade však nebolo preukázané, že žalobca si sadol do vozidla za účelom jazdy. V odvolaní uvádzané výhrady, že porozprávať sa žalobca so žalovaným mohli aj napr. na terase krčmy a pod. sú len hypotézami, pretože takisto nemožno vylúčiť, že žalobca sadol do vozidla s úmyslom porozprávať sa bez jazdy. Taktiež je logické tvrdenie žalobcu, že vzhľadom na rýchlosť jazdy, krátky čas jej trvania a cestu so zákrutami ani sa pripútať nestihol, keďže hneď došlo k nehode. Pričítať spoluzavinenie žalobcovi za spôsobenú škodu, keď sa dostal do situácie, ktorú nepredpokladal, t.j. jazda vozidlom nie je prijateľné. Opätovne tu odvolací súd dáva do pozornosti, že dôkazné bremeno ťaží žalovaného. Ak súd prvej inštancie nevykonal navrhovaný dôkaz na zistenie poškodenia zdravia v prípade, ak by bol žalobca pripútaný bezpečnostným pásom ako nerelevantný pre rozhodnutie preto nezakladá žalovanými použitý odvolací dôvod.

26. V súvislosti s týmito úvahami odvolací súd poukazuje na rozhodnutie 25 Cdo 4228/2007, R 76/2010 (NS ČR), ktoré sa zaoberá významom hodnoty chráneného záujmu na pomer zodpovednosti. Na tento pomer môže mať vplyv aj povaha a hodnoty právom chráneného záujmu, ktorý bol narušený poškodeným, v porovnaní s hodnotou záujmu, proti ktorému smeroval útok škodcu. Zvažujú sa totiž všetky príčiny, ktoré viedli ku škode a možno brať do úvahy len také konanie, ktoré bolo jednou z príčin vzniku škody. Ako vyvodila súdna prax, k spoluzavineniu poškodeného možno prihladiť najmä v prípadoch, kedy poškodený svojím protiprávnym konaním vyprovokoval trestný čin a pod.. Nad rámec vyššie uvedených záverov, že maloletý žalobca ako poškodený nezavinil vznik škody, príp. rozsah, keďže nepredpokladal, že žalovaný v 1. rade náhle vyštartuje s vozidlom a vykoná jazdu a ani sa nestihol pripútať vzhľadom na charakter a krátkosť jazdy, nebezpečná, rýchla a neprimeraná jazda dospelého žalovaného v 1. rade pod vplyvom návykovej látky je protiprávnym porušením právom chráneného záujmu významnej hodnoty - bezpečnosti cestnej premávky a zdravia osôb.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý vyhovujúci výrok rozsudku vo veci samej a súvisiace výroky o trovách konania a súdnom poplatku ako vecne správne potvrdil. Potvrdil aj výrok o trovách konania v poradí III., keďže žalobca v žalobe uplatnil pôvodne úroky z omeškania len percentuálne, nekapitalizoval ich.

28. Ako nadbytočný zrušil výrok IV., keďže výrok III. obsahuje aj trovy predchádzajúceho, v poradí prvého odvolacieho konania v tomto spore.

29. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Žalovaní neboli so svojím odvolaním úspešní, preto bol nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznaný úspešnému žalobcovi.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).